

BAKALÁŘSKÉ STUDIUM

Studijní program	Specializace v pedagogice
Studijní obor	Učitelství odborných předmětů pro SŠ
Forma studia	Kombinovaná
Akademický rok	2018/2019

Tematické okruhy a doporučená literatura ke státním závěrečným zkouškám:

- pedagogika
- psychologie
- didaktika ekonomických předmětů
- didaktika informatiky
- didaktika chemicko-technologických předmětů
- didaktika výtvarné výchovy
- didaktika strojírenské technologie

Každý student u SZZ předloží svou bakalářskou práci, výzkumný materiál (dotazníky, záznamy rozhovorů apod.) a k jednotlivým tematickým okruhům seznam prostudované literatury.

Okruhy k SZZ z pedagogiky

1. Vývoj a charakteristika pedagogiky jako vědního oboru. Předmět pedagogiky. Struktura pedagogických disciplín. Vztah pedagogiky k jiným vědám. Kritika pedagogiky jako vědy. Vztah pedagogické teorie a praxe.
2. Počátky výchovy a výchova ve starověku. Významné osobnosti a jejich pedagogické myšlení (Sokrates, Platón, Aristoteles). Výchova ve středověku, vývoj a druhy škol. Významné osobnosti (T. Akvinský, E. Rotterdamský, F. Bacon, T. Campanella a další).
3. Významní myslitelé a jejich díla, která přispěla ke konstituování pedagogiky jako vědního oboru (J. A. Komenský, J. Locke, J. J. Rousseau, J. H. Pestalozzi, J. F. Herbart, O. Kádner, G. A. Lindner a další).
4. Reformní pedagogické hnutí. Koncepce pragmatické pedagogiky, její realizace a důsledky v českém prostředí. Václav Příhoda a jeho pojetí školy. Pokusné školství – charakteristika a příklady.
5. Faktory rozvoje lidského jedince. Výchova jako předmět pedagogiky. Atributy a podmínky výchovy, salutogenní a teratogenní vlivy v procesu výchovy. Různá pojetí výchovy a jejich představitelé (pedagogický pesimismus, utopismus, optimismus a realismus). Sebevýchova.
6. Kurikulum, jeho pojetí a typy. Vývoj českého kurikula po roce 1989. Základní kurikulární dokumenty a jejich implementace v praxi. RVP, klíčové kompetence, oblasti vzdělávání a průřezová témata. Zaměření současného kurikula v oblasti regionálního školství.
7. Vzdělávací politika ČR. Školský zákon a další legislativa upravující oblast vzdělávání. Bílá kniha. Dlouhodobý záměr vzdělávání. Současné problémy vzdělávací politiky v ČR. Vize a cíle vzdělávací politiky.
8. Současná vzdělávací soustava ČR. Druhy škol a jejich zařazení podle mezinárodní standardizace ISCED. Školská zařízení. Celoživotní učení, další vzdělávání. Základní aspekty správy a financování škol v ČR.
9. Problematika inkluzivního vzdělávání. Vnitřní a vnější diferenciací žáků. Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a jeho ukotvení v současném kurikulu.
10. Škola jako základní výchovná instituce a její současné pojetí. Funkce školy. Vnější a vnitřní prostředí školy. Vnitřní pravidla školy. Faktory ovlivňující fungování školy. Služby a aktéři školy, jejich specifika. Mimoškolní výchovné instituce.
11. Charakteristiky učitelské profese – vymezení, typologie učitelů. Požadavky na výkon učitelské profese – standardy, kompetence. Vývoj profesní dráhy učitelů. Učitel začátečník, expert, „vyhasínající“ učitel. Výchovné styly učitele a jeho autorita ve výuce.
12. Žák v současné škole. Osobnost žáka. Vztah učitele a žáka. Charakteristika a pravidla komunikace mezi učitelem a žákem. Žák se speciálními vzdělávacími potřebami – handicapovaný žák, nadaný žák. Žák jiného etnika a žák s jiným mateřským jazykem.
13. Vymezení edukačních cílů a jejich taxonomie (Bloom, Kratwohl, Dave). Požadavky na stanovování edukačních cílů. Vymezení pojmu učební úlohy a jejich klasifikace podle Tollingerové. Vztah učiva k výukovému cíli.
14. Edukační proces, jeho charakteristika a etapy. Model edukačního procesu ve škole. Model EUR. Podmínky efektivity edukačního procesu.

15. Kvalita školy a její zjišťování v současnosti. Působnost ČŠI a její kritéria hodnocení. Autoevaluace školy a její metody. Hodnocení škol z pohledu jejich aktérů – výstupy a jejich využití. Výroční zpráva školy.
16. Hodnocení žáků. Funkce, typy a formy školního hodnocení. Normy hodnocení ve škole. Centrální zjišťování dosažené úrovně žáků a studentů – standardy, státní maturity, mezinárodní srovnávání.
17. Pedagogická diagnostika v práci učitele. Metody pedagogické diagnostiky a jejich využití v praxi. Specifické vývojové poruchy učení a jejich charakteristika.
18. Sociálně psychologické klima školní třídy. Vymezení základních pojmů a typů. Školní třída jako malá sociální skupina. Diagnostikování klimatu ve školní třídě.
19. Alternativní školy, jejich charakteristika a význam v dnešním systému vzdělávání (Waldorfská škola, Montesorri, Daltonský plán, Zdravá škola, ...).
20. Metody a techniky pedagogického výzkumu. Hlavní fáze kvantitativně orientovaného výzkumu (výzkumný problém, formulace hypotéz, výběr výzkumného souboru, testování hypotéz). Kvalitativní výzkum, jeho základní charakteristiky a metody. Akční výzkum učitele.

Doporučená literatura

1. BELZ, H., SIEGRIST, M. *Klíčové kompetence a jejich rozvíjení*. Praha: Portál, 2001.
2. BERTRAND, Y. *Soudobé teorie vzdělávání*. Praha: Portál, 1998.
3. CANGELOSI, J. S. *Strategie řízení třídy*. Praha: Portál, 2006.
4. ČÁP, J., MAREŠ, J. *Psychologie pro učitele*. Praha: Portál, 2007.
5. FISHER, R. *Učíme děti myslet a učit se*. Praha: Portál, 1997.
6. GAVORA, P. *Učitel a žáci v komunikaci*. Brno: Paido, 2005.
7. GAVORA, P. *Úvod do pedagogického výzkumu*. Brno: Paido, 2000.
8. HUNTEROVÁ, M. *Účinné vyučování*. Praha: Portál, 1999.
9. JŮVA, V. ST., JŮVA, V. ML. *Stručné dějiny pedagogiky*. Brno: Paido, 2007.
10. JŮVA, V. ST., JŮVA, V. ML. *Úvod do pedagogiky*. Brno: Paido, 1995.
11. KALHOUS, Z., OBST, O. A KOL. *Školní didaktika*. Praha: Portál, 2002.
12. KUČEROVÁ, S. *Člověk – hodnoty – výchova: kapitoly z filosofie výchovy*. Prešov: ManaCon, 1996.
13. KYRIACOU, CH. *Klíčové dovednosti učitele*. Praha: Portál, 2004.
14. MAŇÁK, J. *Nárys didaktiky*. Brno: Masarykova univerzita, 2000.
15. MAŇÁK, J., ŠVEC, V. *Výukové metody*. Brno: Paido, 2003.
16. MAREŠ, J. *Styly učení žáků a studentů*. Praha: Portál, 1998.
17. MAREŠ, J., SLAVÍK, J., SVATOŠ, T., ŠVEC, V. *Učitelovo pojetí výuky*. Brno: Masarykova univerzita, 1996.
18. PASCH, M., GARDNER, T. G., LANGEROVÁ, G. M., A KOL. *Od vzdělávacího programu k vyučovací hodině*. Praha: Portál, 1998.
19. PELIKÁN, J. *Výchova jako teoretický problém*. Ostrava: Amosium servis, 1995.
20. PELIKÁN, J. *Základy empirického výzkumu pedagogických jevů*. Praha: Karolinum, 1998.
21. PETTY, G. *Moderní vyučování*. Praha: Portál, 2008.
22. POL, M. *Škola v proměnách*. Brno: Masarykova univerzita, 2007.
23. PRŮCHA, J. *Alternativní školy a inovace ve vzdělávání*. Praha: Portál, 2004.
24. PRŮCHA, J. *Moderní pedagogika*. Praha: Portál, 2005.
25. PRŮCHA, J. *Přehled pedagogiky: úvod do studia oboru*. Praha: Portál, 2006.
26. PRŮCHA, J. *Učebnice: Teorie a analýzy edukačního média*. Brno: Paido, 1998.
27. PRŮCHA, J. *Učitel*. Praha: Portál, 2002.
28. PRŮCHA, J., WALTEROVÁ, E., MAREŠ, J. *Pedagogický slovník*. Praha: Portál, 2003.
29. SILBERMAN, M. *101 metod pro aktivní výcvik a vyučování*. Praha: Portál, 1997.
30. SKALKOVÁ, J. *Obecná didaktika*. Praha: ISV, 1999.
31. SLAVÍK, J. *Hodnocení v současné škole: východiska a nové metody pro praxi*. Praha: Portál, 1999.
32. SPILKOVÁ, V. A KOL. *Současné proměny vzdělávání učitelů*. Brno: Paido, 2004.
33. ŠVEC, V. *Průvodce metodologií pedagogického výzkumu: pracovní sešit*. Zlín: Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, 2007.
34. ŠVEC, V., FILOVÁ, H., ŠIMONÍK, O. *Praktikum didaktických dovedností*. Brno: Masarykova univerzita, 1996.

Okruhy k SZS z psychologie

1. Vývoj osobnosti. Determinanty vývoje, periodizace psychického vývoje (S. Freud, E. H. Erikson, J. Piaget a L. Kohlberg).
2. Předškolní věk. Obecná charakteristika a periodizace tohoto věku. Vývoj myšlení a řešení problémů, morální a hodnotový vývoj. Identita, sebepojetí a socializace.
3. Mladší školní věk. Obecná charakteristika a periodizace tohoto věku. Vývoj myšlení a řešení problémů, morální a hodnotový vývoj. Identita, sebepojetí a socializace. Typické problémy tohoto věku (např. specifické vývojové poruchy učení, ADHD, ADD aj.)
4. Pubescence. Obecná charakteristika a periodizace tohoto věku. Vývoj myšlení a řešení problémů, morální a hodnotový vývoj. Tělesné proměny, jejich vliv na utváření sebepojetí a socializaci.
5. Adolescence. Charakteristické změny tohoto období včetně tělesných proměn. Úroveň poznávacích procesů, způsoby myšlení. Identita, sexuální vývoj, charakter partnerských vztahů.
6. Periodizace dospělého věku, charakteristika jednotlivých období. Tělesné a psychické změny, proměny identity a profesní role. Partnerství, manželství, rodičovství. Stáří. Charakteristické změny tohoto období. Mezigenerační vztahy. Proměna vztahů s dětmi.
7. Osobnost v psychologii. Temperament, teorie temperamentu. Emoce – vymezení, funkce, teorie emocí, klasifikace. Emoční inteligence a její vývoj.
8. Charakterové vlastnosti, volní procesy a klasifikace volních vlastností. Inteligence – vývoj teoretických pojetí inteligence. Obecné vymezení inteligence. Měření inteligence. Tvořivost.
9. Vnímání, fyziologická podmíněnost. Zákonitosti vnímání. Iluze, optické klamy, halucinace. Gnostické funkce. Vizuální percepce, sluchová percepce a jejich dozrávání funkcí. Pozornost, funkční vlastnosti pozornosti. Vývoj pozornosti.
10. Racionální poznávání, myšlení. Druhy myšlení. Usuzování, hodnocení a rozhodování. Řešení problémů. Vývoj myšlení v ontogenezi. Metakognice.
11. Učení, vymezení pojmu. Základní modely jednoduchého učení. Významné lidské formy učení. Vývoj učení. Paměť – vymezení, fáze zapamatovaného, znovupoznání a reprodukce. Představitost.
12. Motivace a potřeby (vymezení pojmů). Vnitřní, vnější motivace, teorie potřeb. Význam motivace a možnosti jejího rozvíjení v rámci výchovně-vzdělávacího procesu. Aspirace. Hodnoty a zájmy.
13. Problematika školní úspěšnosti a neúspěšnosti (příčiny, diagnostika, možnosti řešení). Rodina a její vliv na úspěšnost žáka. Osobnost učitele a jeho vliv na utváření žáka. Talent a nadání. Péče o nadané žáky a rozvíjení jejich dispozic v prostředí školy.
14. Osobnost žáka – diagnostické metody a jejich využití pro poznávání žáků. Význam pedagogovy interpretace hodnocení žáka pro utváření sebepojetí žáka. Osobnost žáka a zvládání zátěžových situací.
15. Osobnost učitele – prostředky vedoucí k sebepoznávání a průběžné sebereflexi. Zralost osobnosti a její význam z hlediska profese pedagoga.
16. Vztah učitel - žák. Formy a specifika dyadické interakce. Vývoj dyadického vztahu. Saturace specificky lidských potřeb a jejich význam pro kvalitu či rizika vztahu učitel – žák.

17. Školní třída jako sociální skupina – vývoj, struktura a dynamika skupiny/školní třídy. Sociální role a status, normy skupiny/školní třídy. Diagnostika sociálních vztahů ve třídě. Sociálně patologické jevy v prostředí školy - závislosti, šikana. Kompetence pedagogických pracovníků školy a spolupracujících institucí při intervenci.
18. Pedagogická komunikace – vymezení pojmu, specifika pedagogické komunikace. Verbální a neverbální složka komunikace, situační kontext komunikace. Pozorování a hodnocení komunikace. Komunikace mezi pedagogem a žákem, mezi pedagogem a skupinou/školní třídou. Význam komunikačních dovedností v praxi pedagoga.
19. Psychohygiena – hlavní principy z hlediska různých oblastí lidského života – sociální vztahy, práce, volný čas aj. Pojmy resilience, salutogeneze. Syndrom vyhoření a jeho prevence. Systém školních poradenských pracovišť v ČR – spolupráce učitele a odborných pracovníků těchto zařízení.
20. Psychopatologie – obecná klasifikace duševních poruch, příčiny, hlavní zástupci a příznaky vybraných psychických poruch (afektivní poruchy, schizofrenie a psychotické poruchy, pervazivní vývojové poruchy, neurotické poruchy, neurologické poruchy, mentální retardace, poruchy příjmu potravy).

Doporučená literatura

1. ATKINSON, R. L. A KOL. *Psychologie*. Praha: Portál, 2003.
2. CANGELOSI, J. S. *Strategie řízení třídy*. Praha: Portál, 2006.
3. ČÁP, J. *Psychologie výchovy a vyučování*. Praha: Univerzita Karlova, 1993.
4. ČÁP, J., MAREŠ, J. *Psychologie pro učitele*. Praha: Portál, 2007.
5. ĎURIČ, L., BRATSKÁ, M. (EDS.) *Pedagogická psychológia. Terminologický a výkladový slovník*. Bratislava: SPN, 1997.
6. FONTANA, D. *Psychologie ve školní praxi*. Praha: Portál, 2003.
7. GILLNEROVÁ, I., HERMOCHOVÁ, S., ŠUBRT, R. *Sociální dovednosti učitele*. Praha: SPN, 1990.
8. KOPŘIVA, K. *Lidský vztah jako součást profese*. Praha: Portál, 2006.
9. KYRIACOU, CH. *Klíčové dovednosti učitele: cesty k lepšímu vyučování*. Praha: Portál, 2008.
10. LANGMEIER, J., KREJČÍŘOVÁ, D. *Vývojová psychologie*. Praha: Grada, 2006.
11. LAZAROVÁ, B. *První pomoc při řešení výchovných problémů. Poradenské minimum pro učitele*. Praha: Strom, 1998.
12. MACEK, P. *Adolescence*. Praha: Portál, 2003.
13. MAREŠ, J., KŘIVOHLAVÝ, J. *Komunikace ve škole*. Brno: Masarykova univerzita, 1995.
14. MAREŠ, J., KŘIVOHLAVÝ, J. *Sociální a pedagogická komunikace ve škole*. Praha: SPN, 1990.
15. NAKONEČNÝ, M. *Základy psychologie*. Praha: Academia, 1998.
16. PIAGET, J. INHELDEROVÁ, B. *Psychologie dítěte*. Praha: Portál, 2001.
17. ŘEZÁČ, J. *Sociální psychologie*. Brno: Paido, 1998.
18. SCHMIDBAUER, W. *Psychická úskalí pomáhajících profesí*. Praha: Portál, 2000.
19. ŠVEC, V. *Klíčové dovednosti ve vyučování a výcviku*. Brno: Masarykova univerzita, 1998.
20. VÁGNEROVÁ, M. *Psychopatologie pro pomáhající profese*. Praha: Portál 2008
21. VÁGNEROVÁ, M. *Základy psychologie*. Praha: Karolinum, 2004
22. VÝROST, J., SLAMĚNÍK, I. *Sociální psychologie*. Praha: Grada, 2008.

Okruhy k SZS z didaktiky chemicko-technologických předmětů

1. Didaktika chemie a její místo v soustavě přírodních věd. Struktura a historický vývoj didaktiky chemie. Interdisciplinární charakter didaktiky chemie (vztah chemie, pedagogiky a didaktiky chemie), její předmět zkoumání a využívaná metodologie.
2. Cíle výuky chemie a jejich didaktický význam. Formulace didaktických cílů, taxonomie a vztah v jednotlivých stupních a typech škol. Obsah vzdělávání a zásady výběru učiva (didaktická transformace) ve výuce chemie. Metody strukturace učiva chemie.
3. Konkretizace učiva chemie v pedagogických dokumentech – Rámcový vzdělávací program, standardy, koncepce současné školy. Používané učebnice chemie a jejich funkce ve vzdělávacím procesu, současná literatura pro učitele a žáky přírodovědných předmětů.
4. Rozdíly v pojetí výuky na základní a na střední škole. Pojetí výuky obecné, anorganické, organické chemie a biochemie na ZŠ a SOŠ a SOU. Obecné aspekty problematiky výuky jednotlivých tematických celků na základních a středních školách. Didaktické zásady a učivo chemie.
5. Organizační formy výuky chemie. Vyučovací hodina základního typu (fáze a jejich časové rozvržení), laboratorní cvičení, exkurze; volitelné a nepovinné formy výuky. Příprava učitele na vyučování chemicko-technologických předmětů.
6. Výukové metody ve výuce chemie. Kritéria klasifikace metod, teoretické a empirické metody poznání a jejich uplatnění ve výuce chemii. Slovní, názorné a praktické metody výuky chemii. Zaměření metod výuky k aktivní, samostatné a tvořivé práci žáků.
7. Alternativní formy vyučování chemii. Projektová výuka a význam přírodovědného projektu ve výchovně-vzdělávacím procesu. Problémová metoda a význam problému ve výuce chemie. Programované vyučování a jeho význam v elektronickém vzdělávání.
8. Motivace ve výuce chemie. Homogenní a heterogenní motivace ve výuce přírodovědných předmětů. Zdroje vyvolání zájmu o chemii – zkušenosti z běžného života, zábavná forma výuky chemie, historické údaje. Pestrost motivace a její závislost od složitosti učiva.
9. Experimentální činnosti ve výuce chemie. Odlišnost experimentu ve vědě a výuce. Demonstrační a žákovské experimenty. Chemický experiment ve vztahu k metodám a organizačním formám výuky chemie. Laboratorní protokol, návody a pracovní listy.
10. Didaktické a technické prostředky ve výuce chemie. Vztah technických a didaktických prostředků (přednosti a nedostatky). Zařízení k výuce chemie - odborná učebna chemie, školní chemická laboratoř aj. Pomůcky k výuce chemie – předmětové, obrazové, zvukové a literární.
11. Bezpečnost a hygiena práce v školní laboratoři. Legislativní rámec určující nakládání s nebezpečnými chemickými látkami a přípravky ve školní laboratoři. Funkce a využití laboratorních pomůcek a přístrojů ve výuce chemicko-technologických předmětů.
12. Prověřování a hodnocení vědomostí žáků. Normy hodnocení - ústní, písemné a praktické prověřování. Přednosti a nedostatky odlišných forem ústního a písemného zjišťování výsledků výuky. Formy didaktických testů a základní

charakteristiky standardizovaných didaktických testů. Pojmové mapy jako prostředek zpětné vazby.

13. Úlohy a jejich role ve výuce chemie. Třídění a systemizace úloh. Posuzování a projektování souborů učebních úloh. Strategie řešení chemických úloh spojením teoretických a empirických poznávacích postupů.
14. Počítače ve výuce chemie. Standardní a nestandardní výukový software, tutoriální software. Chemické databáze a hypertexty a jejich využití ve výuce (včetně Internetu). Počítačové didaktické testy, zpracování chemických textů, grafiky a experimentálních dat.
15. Počítače při podpoře školního chemického experimentu. Počítačové simulace, měření, registrace a vyhodnocování experimentálních dat, řízení a automatizace školního chemického experimentu. Počítačem podporovaný školní chemický experiment ve vztahu k různým metodám výuky chemie. Hardwarové a softwarové prostředky pro školní chemický experiment.
16. Styly učení žáků chemie. Sekvenční a nelineární učební styly. Styl učení žáka z chemického textu a možnosti výběru. Možnosti změny učebního stylu žáka chemie. Teorie učení a jejich třídění podle stupně aktivity žáků.
17. Nadaný žák ve výuce chemie (vnější a vnitřní diferenciaci). Práce s talentovanou mládeží ve výuce přírodních věd (chemická olympiáda). Neprospívající žák ve výuce chemie.
18. Pedagogická komunikace a interakce ve výuce chemie (verbální, neverbální a komunikace činem). Záměry didaktických textů a procedury jejich porozumění.
19. Pozorování a hodnocení výuky přírodovědných předmětů. Teoretické a empirické metody hodnocení výchovně-vzdělávacího procesu. Hospitace výuky chemie – záměry hospitačních činností. Fáze, charakteristika a výstup hospitačních činností. Hospitační archy.
20. Sebereflexe a sebezdokonalování v pedagogické činnosti učitele chemie. Učitel odborník & pedagog. Rozhodování v pedagogické praxi učitele chemie a jeho problémy. Učitelovo pojetí výuky. Vyhasínání (burnout) a jeho prevence.

Doporučená literatura

1. ČIPERA, J. *Rozpravy o didaktice chemie*. Praha: Karolinum, 2000.
2. ČIPERA, J. *Rozpravy o didaktice chemie II*. Praha: Karolinum, 2001.
3. PACHMANN, E., HOFMANN, V. *Obecná didaktika chemie*. Praha: SPN, 1981.
4. PACHMANN, E. A KOL. *Speciální didaktika chemie*. Praha: SPN, 1986.
5. BÍLEK, M. *Didaktika chemie. Výzkum a vysokoškolská výuka*. Hradec Králové: M&V, 2003.
6. BÍLEK, M. A KOL. *Psychogenetické aspekty didaktiky chemie*. Hradec Králové: Gaudeamus, 2001.
7. BÍLEK, M. *ICT ve výuce chemie*. Hradec Králové: Gaudeamus, 2005.
8. BÍLEK, M. A KOL. *Výuka chemie s počítačem*. Hradec Králové: Gaudeamus, 1997.
9. ZAJÍČEK, J., BENEŠ, P. *Použití chemických látek ve škole*. Praha: Fortuna, 2001.
10. KOLEKTIV AUTORŮ. *Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání*. Praha: VÚP, 2005.
11. KOLEKTIV AUTORŮ. *Manuál pro tvorbu školních vzdělávacích programů v základním vzdělávání*. Praha: VÚP, 2005.
12. KOLEKTIV AUTORŮ. *Rámcový vzdělávací program pro gymnázia*. Praha: VÚP, 2007.
13. KOLEKTIV AUTORŮ. *Manuál pro tvorbu školních vzdělávacích programů na gymnáziích*. Praha: VÚP, 2007.
14. KALHOUS, Z., OBST, O. A KOL. *Školní didaktika*. Praha: Portál, 2002.
15. SKALKOVÁ, J. *Obecná didaktika*. Praha: ISV, 1999.

Okruhy k SZS z didaktiky ekonomických předmětů

1. Vztah didaktiky a pedagogiky, zakladatelé didaktiky. Předmět didaktiky, její členění. Pojetí didaktiky ekonomických předmětů, její úkoly, interdisciplinární vztahy. Metodologie didaktiky – didaktický průzkum a výzkum, druhy, metody a techniky výzkumu. Možné budoucí směry didaktického výzkumu.
2. Vzdělávání, výuka a učení v ekonomických předmětech. Proces celoživotního vzdělávání. Didaktická transformace a didaktická interpretace ekonomických věd. Didaktický systém. Možné problémy spojené s realizací výuky ekonomických předmětů – příklady. Specifika výuky seniorů.
3. Funkce ekonomického vzdělávání. Informativní (vzdělávací) funkce – rozdíl mezi všeobecně vzdělávací a odborně vzdělávací funkcí, příklady. Formativní (výchovná) funkce. Výchovné aspekty ekonomického vzdělávání, využití ekonomického učiva v různých oblastech, rozvoj pozitivních kvalit osobnosti žáka.
4. Učitel, jeho osobnost. Požadavky na profesi učitele odborných ekonomických předmětů na středních školách. Charakteristiky dobrého učitele. Typické znaky učitelské profese. Požadavky na výkon povolání a kompetence učitele ekonomických předmětů. Typologie učitelů.
5. Vyučovací styly učitelů. Učební styly žáků - druhy inteligencí, učební styly na základě smyslových preferencí. Faktory rozvoje učebních stylů. Sebereflexe učitele ekonomických předmětů, jeho dokumentace.
6. Didaktické zásady - nejvýznamnější zásady z hlediska didaktiky ekonomických předmětů. Příklady jejich uplatnění. Jak udržet kázeň ve výuce.
7. Cíle výuky ekonomických předmětů. Výchovně vzdělávací cíl, hierarchie a členění cílů, jejich vlastnosti, taxonomie. Postup učitele při práci se specifickými cíli – vědomosti, dovednosti, návyky, schopnosti a postoje – příklady z ekonomického vzdělávání. Hospitace – charakteristika, cíl.
8. Pojetí učiva v ekonomickém vzdělávání, zásady jeho tvorby. Uspořádání učiva v ekonomických předmětech, jeho členění. Didaktická analýza učiva ekonomických předmětů. Konkrétní příklady.
9. Organizační formy výuky ekonomických předmětů – jejich členění. Vyučovací hodina. Skupinové a kooperativní vyučování. Diferencované vyučování. Domácí příprava žáků. Exkurze. Integrované formy výuky. Konkrétní příklady uplatnění v ekonomických předmětech.
10. Vyučovací metody v ekonomických předmětech, jejich účinnost. Klasifikace vyučovacích metod - z hlediska fází vyučovacího procesu apod. Metody verbální (monologické, dialogické, metody práce s textem, metody písemných prací), metody dovednostně praktické a metody názorně demonstrační – příklady jejich uplatnění ve výuce ekonomických předmětů.
11. Aktivizující výukové metody, jejich druhy, příklady použití v ekonomických předmětech. Motivace ve výuce ekonomických předmětů – zdroje vyvolání zájmu o ekonomické předměty (zkušenosti z běžného života, zábavná forma výuky ekonomických předmětů apod.).
12. Význam prověřování a hodnocení výsledků učení v ekonomickém vzdělávání. Zkoušení žáků a jeho formy, výhody a nevýhody. Didaktické testy, jejich typologie. Příklady prověřování výsledků učení v ekonomických předmětech. Hodnocení žáků, jeho funkce.
13. Koncepce v ekonomickém vzdělávání, jejich členění. Tradiční koncepce (verbálně- reprodukcí a pragmatisko-praktické), jejich použití, výhody,

nevýhody. Moderní koncepce - problémové, programové a projektové vyučování.

14. Materiální didaktické prostředky ve výuce ekonomických předmětů – jejich členění a funkce. Učební pomůcky, didaktická technika. Konkrétní příklady použití ve výuce ekonomických předmětů.
15. Makroprostředí didaktického systému: základní legislativní normy v oblasti vzdělávání, požadavky státu na odborné vzdělávání, rámcové vzdělávací programy. Průřezová témata v oboru vzdělání Obchodní akademie. Klíčové kompetence a jejich dělení, odborné kompetence pro obor vzdělání Obchodní akademie. Mikroprostředí: školní vzdělávací programy ve středním odborném vzdělávání.
16. Kvalita školy poskytující ekonomické vzdělání, škola a trh vzdělávání, systém řízení kvality ve vzdělávání, faktory implementace řízení kvality v prostředí školy. Možnosti zvyšování kvality školy. Využívání projektového financování. Současné postavení obchodních akademií v systému středoškolského vzdělávání.
17. Organizace školy a pedagogického procesu. Hlavní úkoly ředitele obchodní akademie. Plánování v práci managementu školy (výchovně-vzdělávací, personální, organizační, ekonomická a materiálně-technická oblast), časové druhy plánů. Analýzy – SWOT, STEP, aj. Tvorba rozvrhu hodin, specifika u obchodních akademií.
18. Příprava na výuku v ekonomických předmětech, metodické zpracování tematického celku, výběr metod. Konkrétní příklad přípravy na hodinu výuky ekonomického předmětu. Specifika práce s žáky nadanými, handicapovanými, jiného etnika. Výhody a nevýhody inkluze.
19. Časová koordinace ekonomického vzdělávání - mezipředmětové vztahy v ekonomickém vzdělávání, optimalizace časové koordinace. Význam a možnosti propojení teorie a praxe v ekonomickém vzdělávání. Organizace praxí žáků z obchodních akademií a možnosti zlepšení.
20. Distanční vzdělávání v ekonomických předmětech, jeho prvky, studijní materiály, terminologie, postavení tutora v distančním vzdělávání. Informační technologie ve výuce ekonomických předmětů, ekonomický a kancelářský software. Využití internetu ve výuce.

Doporučená literatura

1. ASTALOS, O. *Ekonomické vzdělávání v systému středního a vyššího školství v České republice*. Praha: VŠE, 1996.
2. ASZTALOS, O., KOUDELA, J., ROTPORT, M. *Vybrané problémy z didaktiky ekonomických předmětů*. Praha: VŠE, 1992.
3. KRÁLOVÁ, A., ASZTALOS, O. *Didaktika ekonomiky I. díl*, Praha: VŠE Nakladatelství Oeconomica, 2004.
4. KALHOUS, Z., OBST, O. A KOL. *Školní didaktika*. Praha: Portál, 2002.
5. KRPÁLEK, P. a K. K. KRELOVÁ: *Didaktika ekonomických předmětů*. Praha: VŠE, nakladatelství Oeconomica, 2012.
6. SKALKOVÁ, J. *Obecná didaktika*. Praha: ISV, 1999.
7. FRANK, R., H. *Mikroekonomie a chování*. Praha: Svoboda, 1995.
8. GOWLAND, D. *Makroekonomie*. Praha: Victoria Publishing, 1995.
9. ŠVARCOVÁ, J. A KOL. *Ekonomie, stručný přehled, teorie a praxe, aktuálně a v souvislostech*. Zlín: CEED nakladatelství a vydavatelství, 2008.
10. ŠTOHL, P. *Učebnice účetnictví 2007 – II. díl pro střední školy a veřejnost*. Znojmo: Vzdělávací středisko Ing. Pavel Štohl, 2007.
11. ŠTOHL, P. *Učebnice účetnictví 2009 – III. díl pro střední školy a veřejnost*. Znojmo: Vzdělávací středisko Ing. Pavel Štohl, 2009.
12. ŠTOHL, P. *Sbírka příkladů k učebnici účetnictví 2007 – I. díl pro střední školy a veřejnost*. Znojmo: Vzdělávací středisko Ing. Pavel Štohl, 2007.
13. ŠTOHL, P. *Sbírka řešených příkladů z účetnictví 2007 pro vysoké školy s ekonomickým zaměřením a střední školy s výukou účetnictví*. Znojmo: Vzdělávací středisko Ing. Pavel Štohl, 2007. ISBN 978-80-903915-6-7.
14. ŠTOHL, P. *Kniha testů 2008 k učebnicím účetnictví 2007 (určeno vyučujícím předmětu účetnictví)*. Znojmo: Vzdělávací středisko Ing. Pavel Štohl, 2008.
15. ŠTOHL, P. *Souvislý účetní příklad s účetními doklady 2007 pro střední školy s výukou účetnictví*. Znojmo: Vzdělávací středisko Ing. Pavel Štohl, 2007.
16. RYNEŠ, P. *Podvojný účetnictví a účetní závěrka*. Praha: ANAG, 2010.
17. KLÍNSKÝ, P., MÜNCH, O., *Ekonomika 1 pro obchodní akademie a ostatní střední školy*. Praha: EDUKO nakladatelství, 2008.
18. KLÍNSKÝ, P., MÜNCH, O., *Ekonomika 2 pro obchodní akademie a ostatní střední školy*. Praha: EDUKO nakladatelství, 2008.
19. KLÍNSKÝ, P., MÜNCH, O., *Ekonomika 3 pro obchodní akademie a ostatní střední školy*. Praha: EDUKO nakladatelství, 2008.
20. KLÍNSKÝ, P., MÜNCH, O., *Ekonomika 4 pro obchodní akademie a ostatní střední školy*. Praha: EDUKO nakladatelství, 2008.
21. Rámcové vzdělávací programy MŠMT pro ekonomické obory.

Okruhy k SZZ z didaktiky informatiky

1. Didaktika informatiky a informační technologie. Základy oborové didaktiky. Informační a komunikační technologie jako základní kategorie didaktiky informatiky. Informační gramotnost a systém základních kategorií.
2. Didaktická transformace a interpretace. Fáze didaktické transformace ve vyučování a mimo vyučování.
3. Instruktivismus, konstruktivismus a sociální konstruktivismus ve výuce informatiky. Instruktivní a konstruktivní přístupy ve výuce informatiky. Jejich specifika a principy.
4. Konkretizace učiva informační a komunikační technologie v pedagogických dokumentech – Rámcový vzdělávací program x Školní vzdělávací program. Používané učebnice ICT, jejich funkce ve vzdělávacím procesu.
5. Cíle výuky ICT a jejich didaktický význam. Formulace didaktických cílů, taxonomie a vztah v jednotlivých typech škol. Stanovení didaktických cílů, metoda SMART.
6. Organizační formy výuky ICT předmětů. Typologie vyučovacích hodin ICT předmětů. Vyučovací hodina základního typu (fáze a jejich časové rozvržení). Časová a věcná koordinace výuky v ICT předmětech.
7. Příprava učitele na vyučování ICT předmětů. Znalostní a dovednostní příprava učitele. Učitelovo pojetí výuky. Komunikace v informatických předmětech a její specifika. Písemný a ústní projev.
8. Výukové metody výuky v informatice. Klasifikace metod. Slovní, názorné a praktické metody výuky a jejich zaměření k aktivní, samostatné a tvořivé práci žáků. Charakteristika specifických metod výuky s akcentem na konkrétní příklady z praxe.
9. Alternativní formy vyučování ICT. Projektová výuka, problémové metody a jiné aktivizační metody výuky. Uveďte konkrétní příklad z praxe. Současné trendy ve výuce informatiky. Charakteristika specifických trendů a jejich uplatnění v kurikulu ZŠ a SŠ.
10. Motivace ve výuce ICT předmětů. Homogenní a heterogenní motivace. Zdroje vyvolání zájmu o ICT předměty – zkušenosti z běžného života, zábavná forma výuky aj. Pestrost motivace a její závislost od složitosti učiva.
11. Didaktické a technické prostředky vyučovacího procesu. Didaktická technika a její charakteristika. Využití počítače jako prostředku výuky. Počítačem řízená výuka. Výuka s počítači.
12. Prověřování a hodnocení vědomostí žáků. Normy hodnocení - ústní, písemné a praktické prověřování. Přednosti a nedostatky odlišných forem ústního a písemného zjišťování výsledků výuky. Formy didaktických testů a základní charakteristiky standardizovaných didaktických testů. Pojmové mapy jako prostředek zpětné vazby.
13. Počítačem podporovaná výuka. Nasazení počítače v jiných předmětech. Výukový program, kritéria výběru. Uzavřené a otevřené výukové prostředí. Role učitele ICT na škole (ICT koordinátor, ICT metodik, správce sítě).
14. Internet ve výuce. Možnosti využití informací z internetu ve výuce. Možnosti zpracování a prezentace informací pomocí webových stránek. Elektronická pošta. Elektronická podpora studia. Tvorba e-learningových kurzů a materiálů. Možnosti uplatnění na různých úrovních vzdělávání.

15. Nadaný žák ve výuce ICT předmětů (vnější a vnitřní diferenciaci). Práce s talentovanou mládeží ve výuce ICT předmětů. Handicapovaný žák – výhody a nevýhody integrace. Žák jiného etnika ve výuce.
16. Úlohy a jejich role ve výuce ICT předmětů. Třídění a systemizace úloh. Posuzování a projektování souborů učebních úloh.
17. Pozorování a hodnocení výuky ICT předmětů. Hospitace výuky ICT předmětů – záměry hospitačních činností. Fáze, charakteristika a výstup hospitačních činností. Hospitační archy.
18. Technické, právní a další souvislosti výuky informačních a komunikačních technologií na ZŠ a SŠ. Počítačová učebna a její požadavky, řád učebny výpočetní techniky. Počítačové viry a ochrana před nimi. Ochrana autorských práv. Konkrétní výchovné působení učitele v tomto směru.
19. Sebereflexe a sebezdokonalování v pedagogické činnosti učitele informatiky. Učitel odborník & pedagog. Rozhodování v pedagogické praxi učitele informatiky a jeho problémy. Učitelovo pojetí výuky. Vyhasínání (burnout) a jeho prevence.
20. Problematika ergonomie ve výuce informatiky. Optimalizace prostředí. Tvorba ergonomicky nezávadného prostředí pro výuku informatiky. Faktory ovlivňující zdraví a hygienu ve výuce informatiky. Charakteristika zdravotních problémů a možnost jejich kompenzace. Charakteristika hlavních faktorů ovlivňujících zdraví – hluk, osvětlení apod.

Doporučená literatura

1. KOLEKTIV AUTORŮ. *Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání*. Praha: VÚP, 2005.
2. KOLEKTIV AUTORŮ. *Manuál pro tvorbu školních vzdělávacích programů v základním vzdělávání*. Praha: VÚP, 2005.
3. KOLEKTIV AUTORŮ. *Rámcový vzdělávací program pro gymnázia*. Praha: VÚP, 2007.
4. KOLEKTIV AUTORŮ. *Manuál pro tvorbu školních vzdělávacích programů na gymnáziích*. Praha: VÚP, 2007.
5. VANÍČEK, J. *Změny ve výuce informatiky na školách ve světle nového školského zákona*. In: Kolokvium 2005-2006.
6. VANÍČEK, J., MIKEŠ, R. *Informatika pro základní školy a víceletá gymnázia*, 3. díl. Učebnice. Brno: Computer Press, 2006.
7. BRDIČKA, B. *Role internetu ve vzdělávání*. Kladno: AISIS, 2003. Dostupné na World Wide Web: <http://it.pedf.cuni.cz/~bobr/role/>.
8. ROUBAL, P. *Informatika a výpočetní technika pro SŠ*. Brno: Computer Press, 2000.
9. KALHOUS, Z., OBST, O. A KOL. *Školní didaktika*. Praha: Portál, 2002.
10. SKALKOVÁ, J. *Obecná didaktika*. Praha: ISV, 1999..
11. MAŇÁK, J., ŠIMONÍK, O., ŠVEC, V. A KOL. *Vybrané kapitoly z obecné didaktiky*. Brno: Masarykova univerzita, 1998.
12. MAŇÁK, J., SVOBODOVÁ, J. ŠŤÁVA, J. A KOL. *Alternativní metody a postupy*. Brno: Masarykova univerzita, 1997.

Okruhy k SZZ z didaktiky výtvarné výchovy

1. Důvody, proč dítě kreslí. Ontogeneze dětského výtvarného projevu, jeho stadia a typologie. Spontánní a řízený dětský výtvarný projev a poučení pro hodiny výtvarné výchovy.
2. Motivace ve výtvarné výchově. Psychologické předpoklady. Druhy iniciace dětského výtvarného projevu.
3. Dimenze učitele výtvarné výchovy. Osobní představa a role, inklinace. Objasnění pojmu „kompetence učitele“ a jeho výtvarná dimenze. Autorita, profesní autorita, dispozice profesionála, legalita a legitimita.
4. Problematika tvořivosti. Tvořivost jako východisko. Omyly při vedení výtvarných činností. Problematika pokleslé výtvarné tvorby. Krize dětského výtvarného projevu. Interpretace dětské a studentské výtvarné práce.
5. Techniky kresby a kresebné materiály v historickém vývoji a fylogeneze umění. Možnosti poučení se z historického kontextu při hodnocení dětského výtvarného projevu.
6. Historie „výtvarného školení“ od starověku do konce 19. století. Platonovo a Aristotelovo pojetí umělecké výchovy. Středověká versus renesanční výtvarná dílna. Vznik prvních uměleckých škol a akademií, romantický ideál výchovy a umění, kritika akademismu a počátky vzniku moderny jako inspirace umělecké výchovy.
7. Historie vyučování kreslení a „umělecké výchovy“ v první polovině dvacátého století. Hnutí za uměleckou výchovu. Svár psychologismu a logismu. Avantgardní výtvarná učiliště a edukativní experimenty v oblasti umělecké výchovy.
8. Vývoj výtvarné výchovy po druhé světové válce. Vznik institucí a organizací zabývajících se teorií a praxí výchovy uměním. Specifika vývoje české výtvarné pedagogiky v 60., 70. a 80. letech.
9. Současné výukové metody od 90. let. Individuální a skupinová práce ve výtvarné výchově. Typologie dětského výtvarného projevu. Metodické řady a projekty. Role výtvarného projektu u Věry Roeslové a Karly Cikánové. Srovnání individuálních přístupů.
10. Rámcový vzdělávací program. Cíle a prostředky výtvarné výchovy. Plánování ve výtvarné výchově. Typy mapování tématu. Okruhy tématu, výtvarné řady námětů. Koncepce vlastního výukového programu podle Rámcově vzdělávacího programu.
11. Výtvarný námět a jeho východiska – výtvarný problém, výtvarná technika. Výrazová hra jako cesta k objevování vlastního námětu. Role námětu ve výtvarném projektu a v koncepci dlouhodobého výukového programu. Příprava na vyučovací jednotku.
12. Interakce s uměleckým dílem, možnosti parafrází. Zařazení interakce s výtvarným dílem do výtvarné řady. Práce s Průvodcem výtvarným uměním, Obrazárnami v hlavě, návštěva v galerii. Galerie a výstavy. Kulturní památky v regionu a jejich využití.
13. Projektová metoda ve výuce výtvarné výchovy a její uplatnění ve školním vzdělávacím programu. Zhořovy „školy výtvarného myšlení“, role výtvarného projektu.
14. Artefiletika a arteterapie- shody a rozdíly. Kreativní arteterapie a její uplatnění v praxi. Diagnostická funkce dětského výtvarného projevu. Využití

artefiletických a arteterapeutických modelů iniciace výtvarného projevu ve výtvarné výchově podle Jana Slavíka.

15. Pedagogická komunikace a interakce ve výtvarné výchově. Verbální, neverbální a komunikace příkladem. Otázka zasahování do tvorby dítěte.
16. Pohled na duchovní a smyslovou výchovu, její podněty a prvky. Spiritualita a hlubinná ekologie. Přínos duchovní výchovy Marty Pohnerové a Jiřího Davida pro současnou výtvarnou výchovu.
17. Metody rozvoje tvořivosti. Příspěvek Jaroslava Vančáta k tématu a jeho cyklus: Tvořivost jako proměna. Komunikace obrazem. Další nástroje a techniky k rozvoji tvořivosti. Využití nekonvenčního myšlení pro podporu tvořivosti.
18. Prvky a principy výtvarného designu. Vizuální gramotnost jako základ výtvarné tvorby. Příklady přístupu k linii, barvě, tvaru a materiálu v koncepcích Karly Cikánové.
19. Vznik a historie mezinárodní organizace INSEA. Srovnání s jinými příbuznými organizacemi u nás i ve světě. Sdružené české sekce INSEA a její činnost. Listy INSEA, sympozia. Edukativní programy a portál EduArt, jeho nabídky učitelům výtvarné výchovy.
20. Multimediální tvorba a výtvarná výchova. Možnosti digitálních a technických výukových prostředků v hodinách výtvarné výchovy. Polemika a otázky správného začlenění multimédií do výtvarné výchovy.

Doporučená literatura

1. BABYRÁDOVÁ, H. *Výtvarná dílna*. Praha: Triton, 2005.
2. BABYRÁDOVÁ, H. *Symbol v dětském výtvarném projevu*. Brno: Masarykova univerzita, 1999.
3. BABYRÁDOVÁ, H. *Rituál, umění a výchova*. Brno: Masarykova univerzita, 2002.
4. BELZ, H. SIEGRIST, M. *Klíčové kompetence a jejich rozvíjení*. Praha: Portál, 2001.
5. BROŽEK, J. *Výtvarná výchova a barva*. Ústí nad Labem: Univerzita Jana Evangelisty Purkyně, 2003.
6. DAVID, J. *Výtvarná výchova jako duchovní a smyslový fenomén*. Polička: Fantisk, 1993.
7. ERGO. *Rozvíjení teorie a didaktiky výtvarné výchovy*. Ústí nad Labem: Univerzita Jana Evangelisty Purkyně, 2001.
8. FULKOVÁ, M. *Diskurs umění a vzdělávání*. Praha: H+H, 2008.
9. HAZUKOVÁ, H., ŠAMŠULA, P. *Didaktika výtvarné výchovy I., II.* Praha: Univerzita Karlova, 2003.
10. HAZUKOVÁ, H. *Příprava učitele na rozhodování ve výtvarné výchově I., II.* Praha: Univerzita Karlova, 1995.
11. HORÁČEK, R. *Galerijní animace a zprostředkovávání umění*. Brno: Cerm, 1998.
12. JEBAVÁ, J. *Úvod do arteterapie*. Praha: Karolinum, 1997.
13. ROESLOVÁ, V. *Řady a projekty ve výtvarné výchově*. Praha: Sarah, 1997.
14. ROESLOVÁ, V. *Didaktika výtvarné výchovy V., nejen pro základní umělecké školy*. Praha: Univerzita Karlova, 2001.
15. POHNEROVÁ, M. *Duchovní a smyslová výchova*. Rychnov nad Kněžnou: Ježek, 1997.
16. SLAVÍK, J. *Umění zážitku, zážitek umění (teorie a praxe artefiletiky)*. 1. Díl. Praha: Univerzita Karlova v Praze. 2001.
17. SLAVÍK, J. *Umění zážitku, zážitek umění (teorie a praxe artefiletiky)*. 2. Díl. Praha: Univerzita Karlova, 2004.
18. UŽDIL, J. *Mezi uměním a výchovou*. Praha: SPN, 1988.
19. VÁŽANSKÝ, M. *Základy pedagogiky volného času*. Brno: Paido, 1995.
20. VANČÁT, J. *Výchova k tvořivosti ve Školním vzdělávacím programu*. Praha: EduArt, 2007.

Okruhy k SZZ z didaktiky strojírenské technologie

1. Didaktika technických odborných předmětů a její vztah k jiným vědním disciplínám. Pojem a předmět didaktiky technických odborných předmětů.
2. Osobnost učitele technických předmětů. Klíčové pedagogické kompetence. Příprava učitele na výuku technických předmětů. Odborná kvalifikace učitelů.
3. Plánování, projektování a příprava práce učitele. Cíle výuky, výukový cíl jako kategorie systému pedagogiky.
4. Výběr a uspořádání učiva. Pedagogické dokumenty. Používané učebnice a jejich funkce ve vzdělávacím procesu. Současná literatura pro učitele a žáky strojních předmětů.
5. Pojetí výuky strojních předmětů na SOŠ a SOU. Obecné aspekty problematiky výuky jednotlivých tematických celků na středních školách. Didaktické zásady a učivo technických předmětů.
6. Vyučovací metody a jejich charakteristika a klasifikace. Výběr vyučovací metody.
7. Moderní alternativní koncepce ve výuce odborných předmětů. Problémové vyučování. Projektové vyučování.
8. Organizační formy výuky technických předmětů. Vyučovací hodina základního typu, laboratorní cvičení, exkurze. Skupinové a individuální formy výuky. Příprava učitele na vyučování.
9. Materiálně vyučovací prostředky, požadavky na ně, klasifikace učebních pomůcek, didaktická technika (hlavní druhy).
10. Výukové metody ve výuce technických předmětů. Klasifikace metod, teoretické a empirické metody poznání a jejich uplatnění ve výuce. Zaměření metod výuky k aktivní, samostatné a tvořivé práci.
11. Motivace ve výuce odborných předmětů. Homogenní a heterogenní motivace. Zdroje vyvolání zájmu o technické předměty.
12. Diagnostika a hodnocení vědomostí žáků. Forma prověrek. Přednosti a nedostatky odlišných forem ústního a písemného zjišťování výsledků výuky.
13. Didaktické testy, základní parametry, konstrukce didaktického testu, vyhodnocení didaktického testu, využití výsledků didaktického testu.
14. Teorie učení a jejich třídění podle stupně aktivity žáků. Sekvenční a nelineární učební styly. Práce s talentovanou mládeží. Handicapovaný žák.
15. Bezpečnost a hygiena práce ve výrobních laboratořích. Funkce a využití výrobních prostředků a přístrojů. Bezpečnostní předpisy.
16. Počítačem podporovaná výuka. Nasazení počítače v předmětech. Výukový program, kritéria výběru. Uzavřené a otevřené výukové prostředí. Hra a její postavení ve výuce na počítačích. Role učitele.
17. Internet ve výuce. Možnosti využití informací z internetu ve výuce. Web ve výuce. Možnosti zpracování a prezentace informací pomocí webových stránek.
18. Distanční vyučování, e-learning. Elektronická podpora studia. Tvorba e-learningových kurzů a materiálů. Možnosti uplatnění na ZŠ a SŠ.
19. Pozorování a hodnocení výuky předmětů. Teoretické a empirické metody hodnocení výchovně-vzdělávacího procesu. Hospitace výuky strojních předmětů – záměry hospitačních činností. Fáze, charakteristika a výstup hospitačních činností. Hospitační archy.
20. Sebereflexe a sebezdokonalování v pedagogické činnosti učitele strojních předmětů. Učitel odborník & pedagog. Rozhodování v pedagogické praxi

učitele technologie a jeho problémy. Učitelovo pojetí výuky. Vyhasínání (burnout) a jeho prevence.

Doporučená literatura

1. BRDIČKA, B. *Role internetu ve vzdělávání*. Kladno: AISIS, 2003. Dostupné na World Wide Web: <http://it.pedf.cuni.cz/~bobr/role/>.
2. DOBROVODSKÁ, D. *Pedagogická a psychologická příprava učitelů odborných předmětů*. ISV Praha, 2004.
3. DVOŘÁČEK, J. *Pedagogika pro učitele odborných předmětů*. Praha: VŠE FFÚ, 2005.
4. FRIEDMAN, Z. *Didaktika technické výchovy*. Brno: Masarykova univerzita, 2003.
5. HRMO A KOL. *Didaktika technických predmetov*. Bratislava: STU MtF., 2005.
6. KALHOUS, Z., OBST, O. A KOL. *Školní didaktika*. Praha: Portál, 2002.
7. KOLEKTIV AUTORŮ *Manuál pro tvorbu školních vzdělávacích programů na gymnáziích*. Praha: VÚP, 2007.
8. KROPÁČ, J. A KOL. *Didaktika technických předmětů (vybrané kapitoly)*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2004.
9. MAŇÁK, J., ŠIMONÍK, O., ŠVEC, V. A KOL. *Vybrané kapitoly z obecné didaktiky*. Brno: Masarykova univerzita, 1998.
10. MAŇÁK, J., SVOBODOVÁ, J., ŠTÁVA, J. A KOL. *Alternativní metody a postupy*. Brno: Masarykova univerzita, 1997.
11. ROUBAL, P. *Informatika a výpočetní technika pro SŠ*. Brno: Computer Press, 2000.
12. SKALKOVÁ, J. *Obecná didaktika*. Praha: ISV, 1999.